Stuk **2216** (2008-2009) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

1 april 2009

MOTIE

– van de heer Joris Van Hauthem –

betreffende een belangenconflict

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op 10 december 2003 keurde het Vlaams Parlement, op één stem na, unaniem een resolutie goed ter ondersteuning van het actieplan van de Staten-Generaal van Burgemeesters en Schepenen Halle-Vilvoorde (*Parl. St.* Vl. Parl. 2003-04, nr. 1875/4). Daarin wordt de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel geëist.

Meer bepaald stelt de goedgekeurde resolutie in het laatste streepje van haar beschikkend gedeelte:

"– vraagt de Vlaamse regering met aandrang het regeerakkoord op dit punt uit te voeren en er dus voor te zorgen dat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement Brussel gesplitst worden vóór de volgende Europese verkiezingen."

De resolutie stelt dus dat de toen volgende Europese verkiezingen die gehouden werden op 13 juni 2004 de lakmoesproef zouden zijn voor de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde, omdat deze verkiezingen de eerste gelegenheid waren om althans voor die verkiezingen de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te realiseren.

Intussen weten wij dat hiervan nog altijd niets terecht is gekomen en dat er nu opnieuw Europese verkiezingen voor de deur staan, zonder dat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is gesplitst.

De huidige indeling in kieskringen, inzonderheid de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde, houdt dus nog altijd geen rekening met de grondwettelijke indeling van het land in taalgebieden, gewesten en gemeenschappen, zoals deze bepaald wordt door de artikelen 1 tot 4 van de Grondwet. Deze kieskring is derhalve, politiek gesproken, strijdig met de Grondwet.

Dit is, voor wat de Kamer en de Senaat betreft, duidelijk gebleken uit het arrest nr. 73/2003 van het Grondwettelijk Hof waarmee de regeling voor Vlaams-Brabant werd vernietigd, die was ingevoerd door de wet van 13 december 2002 tot wijziging van het Kieswetboek en zijn bijlage, en waarmee overal in het land provinciale kieskringen werden ingesteld, met uitzondering van de provincie Vlaams-Brabant. De kernoverwegingen van het arrest op dit punt zijn de overwegingen nrs. B.9.2 (over de vroegere situatie) en de overwegingen B.8.4, B.9.5 tot en met B.9.8 (over de nieuwe situatie en de toekomstige regeling).

– B.8.4: "Doordat het aantal kandidaten dat wordt verkozen in de kieskringen Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven niet afhangt van de respectieve bevolkingscijfers van die kieskringen, wordt aan de kiezers en de kandidaten van twee van de kieskringen van het Rijk op discriminerende wijze de waarborg ontzegd waarin artikel 63 van de Grondwet voorziet.";

– B.9.4: "Het Hof oordeelt, verwijzend naar zijn arrest nr. 90/94, dat, hoewel het handhaven van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde, in 1994, bestaanbaar kon worden beoordeeld met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, diezelfde bepalingen die handhaving op dat ogenblik niet vereisten, noch thans vereisen.";

– B.9.5: "Door de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te handhaven (terwijl elders provinciale kieskringen werden ingesteld) behandelt de wetgever de kandidaten van de provincie Vlaams-Brabant op een andere wijze dan de kandidaten van de andere provincies.";

– B.9.6: "De maatregel gaat weliswaar uit van de bekommernis, die reeds in het arrest nr. 90/94 werd vastgesteld, om te zoeken naar een onontbeerlijk evenwicht tussen de belangen van de verschillende gemeenschappen en gewesten binnen de Belgische Staat. De gegevens van dat evenwicht zijn niet onveranderlijk. Het Hof zou evenwel in de plaats van de wetgever oordelen, indien het zou beslissen dat onmiddellijk een einde zou moeten worden gemaakt aan een situatie die tot op heden de goedkeuring van de wetgever had, terwijl het Hof niet alle problemen kan beheersen waaraan de wetgever het hoofd moet bieden om de communautaire vrede te handhaven.";

– B.9.7: "In geval van behoud van provinciale kieskringen voor de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, kan een nieuwe samenstelling van de kieskringen in de vroegere provincie Brabant gepaard gaan met bijzondere modaliteiten die kunnen afwijken van degene die gelden voor de andere kieskringen, teneinde de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in die vroegere provincie te vrijwaren.".

Daar de provinciale kieskringen elders in het land niet werden vernietigd moet de wetgever nu optreden, hetzij om de provinciale kieskringen overal terug af te schaffen, hetzij om een provinciale kieskring Vlaams-Brabant op te richten, weze het dat de samenstelling van de kieskringen in de vroegere provincie Brabant gepaard kan gaan met bijzondere modaliteiten die kunnen afwijken van degene die gelden voor de andere kieskringen, teneinde de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in die vroegere provincie te vrijwaren.

Elke duurzame oplossing moet in alle geval uitgaan van de noodzaak de grenzen van de taalgebieden, gewesten en provincies te eerbiedigen. Zo niet zouden de gemeenschappen in dit land niet op gelijke voet behandeld worden.

Aan alle hierboven gestelde grondwettelijke vereisten kan worden voldaan door de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen volgens de taal-, gewest- en provinciegrens.

Specifiek voor wat de verkiezingen voor het Europees Parlement betreft, is het weliswaar zo dat het hiervoor genoemde arrest geen rechtsgevolgen heeft. Toch is het, naar analogie met dit arrest, politiek gezien niet meer dan logisch dat ook voor deze verkiezingen de kieskring Halle-Vilvoorde bij de Vlaamse kieskring wordt gevoegd. Dat is overigens de politieke vertaling die door alle Vlaamse partijen aan het voornoemde arrest van het Grondwettelijk Hof werd gegeven.

Uiteraard gaat het hier over een bevoegdheid van de federale overheid. De federale regering heeft in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement (*Parl. St*. Kamer 2008-2009, DOC 52 1798/001) ingediend.

In het ontwerp wordt de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde andermaal niet gesplitst, zoals nochtans door het Vlaams Parlement reeds op 10 december 2003 werd gevraagd. Dit betekent bijgevolg dat, indien dit wetsontwerp ongewijzigd wordt aangenomen, de Franstalige partijen ook bij de volgende Europese verkiezingen nog steeds vanuit Wallonië stemmen kunnen ronselen in de eentalige regio Halle-Vilvoorde. Dit druist regelrecht in tegen de letter en de geest van de resolutie van het Vlaams Parlement uit 2003. Vandaar deze motie.

Joris VAN HAUTHEM

Het Vlaams Parlement,

– gelet op de resolutie ter ondersteuning van het actieplan van de Staten-Generaal van Burgemeesters en Schepenen Halle-Vilvoorde, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 10 december 2003 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2003-04, nr. 1875/4);

– overwegende dat het Vlaams Parlement in deze resolutie vraagt dat de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel doorgevoerd wordt vóór de Europese verkiezingen van 13 juni 2004;

– overwegende dat hieraan tot op heden geen enkel gevolg werd gegeven;

– gelet op het wetsontwerp van 5 februari 2009 tot wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement (*Parl. St.* Senaat 4-1252/1);

– overwegende dat dit wetsontwerp de bestaande vier kieskringen, op basis waarvan de verkiezingen van het Europees Parlement van 7 juni 2009 zullen worden gehouden, niet wijzigt, en dat derhalve de volgende kieskringen voor de verkiezingen van het Europees Parlement van 7 juni 2009 worden gehandhaafd: een Duitse kieskring die de gemeenten van het Duitse taalgebied omvat, een Waalse kieskring die de administratieve arrondissementen van het Waalse Gewest omvat, een Vlaamse kieskring die de administratieve arrondissementen van het Vlaamse Gewest omvat, met uitzondering van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, en een kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde;

– gelet op artikel 32, §1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;

– gelet op artikel 92 van het Reglement van het Vlaams Parlement;

– stelt vast dat:

  1° het voornoemde wetsontwerp niet voorziet in de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde voor de verkiezingen van het Europees Parlement van 7 juni 2009;

  2° het voornoemde wetsontwerp bijgevolg indruist tegen de letter en de geest van de resolutie van het Vlaams Parlement van 10 december 2003;

– verklaart ernstig in zijn belangen te zijn geschaad door het wetsontwerp zoals het in de Senaat ter stemming ligt (*Parl. St.* Senaat, 4-1252/1);

– vraagt derhalve de schorsing van de behandeling van voornoemd wetsontwerp met het oog op overleg.

Joris VAN HAUTHEM